

สุดยอดเทคนิคการเป็นผู้สอนงาน(โค้ช)ที่ดี (To Be Good Coach)

โดย

อาจารย์ปกรณ์ วงศ์รัตนพิบูลย์

Executive Coach

Leadership and Strategic
Development Consultant

 PakornBlog

COACH

<http://www.pakornblog.com>

เจตนารมณ์ของผม

- ◎ ความฝัน : ที่ปรึกษาที่ดี
- ◎ คุณสมบัติ : ทำให้ผู้อื่นมีพลังเพิ่มขึ้นด้วยตัวเอง
- ◎ บทบาท : ผู้อำนวยการความสะดวกในการเรียนรู้
- ◎ รูปแบบที่ใช้ : การ Coaching

นानาทัศนะ เกี่ยวกับการสอนงาน (Coaching)

“ในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเช่นทุกวันนี้ วิธีที่ดีที่สุดสำหรับการพัฒนาบุคลากรและสร้างทีมงานให้ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงในโลกธุรกิจ คือ การพัฒนาให้พนักงานเหล่านั้นรู้จักนำศักยภาพที่มีออกมาใช้ให้มากที่สุด และสามารถรับมือกับปัญหาด้วยตัวเอง

เราขอเรียกวิธีนี้ว่า การสอนงาน(Coaching)”

อมรรัตน์ ศรีสุรินทร์

ผู้เรียบเรียง หนังสือ Coaching in a Week

การสอนงาน (Coaching) คืออะไร?

การสอนงาน คือ การที่คนคนหนึ่ง ช่วยให้ใครก็ตามพัฒนาขีดความสามารถในการทำงาน

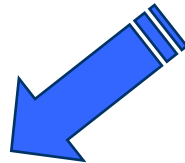
“การสอนงานไม่ได้หมายถึง สาระของการสอน หรือ บอกถึงวิธีการทำงานเท่านั้นแต่หมายรวมถึงการช่วยเหลือ การให้คำแนะนำ การให้กำลังใจ และให้โอกาสในการทำสิ่งต่างๆ ให้ดีขึ้น เป็นวิธีการที่จะช่วยให้ผู้ใต้บังคับบัญชาประสบความสำเร็จในการทำงานอย่างเป็นอิสระและมีประสิทธิภาพ”

เกรียงศักดิ์ วัฒนะรัตน์

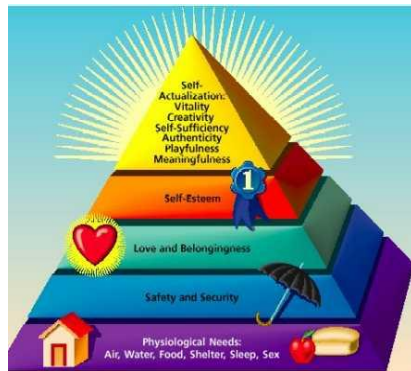
Coach

Staffs

Self-Development

“Maslow”
(ความต้องการ)

อุปสรรคของ
การพัฒนา

- ความกลัว
- Comfort zone
- เป้าหมายไม่ชัดเจน

- ทักษคติเชิงบวก
- ความเชื่อมั่น
- ความรับผิดชอบ

ความเชื่อเกี่ยวกับผู้นำ

- ❖ ผู้นำ ไม่มีตำแหน่ง และสามารถเป็นได้ตลอดเวลา
- ❖ ภาวะความเป็นผู้นำเกิดขึ้นจากภายในของผู้คนนั้น ๆ
- ❖ บุคคลแรกที่เราควรนำ คือ ตัวเราเอง
- ❖ การเป็นผู้นำ คือ การให้พลังผู้อื่น
ไม่ใช่การรับจากผู้อื่น
- ❖ ผู้นำที่แท้จริง คือ ผู้ที่เชื่อมั่นในตัวเอง
- ❖ ผู้นำต้องมีความสุข กับการพัฒนาผู้อื่น

หลุมพรางทางความคิดที่สกัดกั้นความเป็นผู้นำ

- ❖ รู้สึกว่าต้องรองรับแรงกดดันรอบด้าน
- ❖ เกิดอาการท้อถอยกับการทำงานบ่อย ๆ
- ❖ ขาดความมั่นใจในตัวเอง
- ❖ มองการทำงานเป็นความเครียดไม่ใช่เรื่องท้าทาย
- ❖ สับสนในตัวเองว่าเรื่องใดควรทำเองเรื่องใดควรให้ผู้อื่นทำ
- ❖ การใช้อำนาจแบบผิด ๆ จึงไม่ได้รับความร่วมมือ
- ❖ ไม่กล้าตัดสินใจ เพราะกลัวความล้มเหลว

เทคนิคการเอาชนะห่อลุมพรางทางความคิด

- ❖ ปรับนิยามใหม่!
- ❖ การใช้คำถามสร้างพลัง!
- ❖ เปลี่ยนความคิดต่อเหตุการณ์ใหม่!
- ❖ สร้างทัศนคติเชิงบวก!
- ❖ ยอมรับความเปลี่ยนแปลง!

Work Shop I – ภาพรวมเกี่ยวกับการสอนงาน

แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องการสอนงาน Coaching

- ความหมาย
- เมื่อไรจึงควรจะมีการสอนงาน
- ประโยชน์ของการสอนงาน
- หลักสำคัญในการสอนงาน

Note :

หา key words ที่สำคัญจะทำให้เราเข้าใจมากขึ้น

โอกาสในการสอนงาน (Coaching) ของหัวหน้างาน

1. การหมุนเวียนเปลี่ยนงาน
2. การโอนย้ายงาน
3. การเลื่อนตำแหน่งงาน
4. การประเมินผลงาน
5. การมอบหมายงานด่วนพิเศษ
6. การมอบหมายงานที่เป็น โครงการที่มีระยะเวลาแน่นอน
7. การรับพนักงานใหม่
8. การแก้ไขปัญหาหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

หัวใจสำคัญของการสอนงาน (Coaching)

1. ทำให้ลูกน้อง มองเห็นตัวเอง เข้าใจตัวเอง
2. กระตุ้นให้ลูกน้องเกิดความอยากเปลี่ยนแปลงด้วยตัวเอง
3. ทำให้ลูกน้องเกิดความมุ่งมั่นสู่เป้าหมายและรับผิดชอบต่อเป้าหมาย
4. สร้างความไว้วางใจระหว่างหัวหน้าและลูกน้อง
5. การถามคำถามและการฟังอย่างตั้งใจ

Work Shop II – การเตรียมตัวเพื่อการเป็นโค้ช (Coach)

- ระบุชื่อลูกน้องที่เราตั้งใจทำการสอนงาน
- กำหนดหัวข้อที่เหมาะสมกับลูกน้อง (Coachee)
- สาเหตุที่เลือกลูกน้องคนนี้เพราะอะไร?
- คาดหวังผลลัพธ์อะไร?

COACH

การเตรียมตัวเพื่อการเป็นโค้ช (Coach)

1. ทำความเข้าใจเนื้อหาที่จะสอนงาน (Coaching) ให้ละเอียด
2. วิเคราะห์คุณลักษณะของลูกน้องกับ “หัวข้อ” ที่เลือกไว้
3. ตั้งเป้าหมายและผลลัพธ์ที่คาดหวัง
4. กำหนดแนวทาง/วิธีการสอนงาน (Coaching)
5. จัดเตรียมเอกสาร/อุปกรณ์ต่างๆให้ครบ
6. นัดหมายสถานที่และเวลาให้ชัดเจน

ข้อควรระวังของการเป็นโค้ช (Coach) มือใหม่

- ความรู้สึกระหว่าง Coach และ Coachee ที่ไม่คุ้นเคย
- การตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นให้เกิดการเห็นตัวเอง
- การให้ Feedback ข้อสังเกตการเปลี่ยนแปลง Coachee
- การรักษาความมุ่งมั่นสัญญา (Commitment) ในเรื่องต่างๆ
- ปัจจัยที่ใช้ในการเลือก Coachee
- เนื้อหาที่เตรียมไว้เหมาะสมกับ Coachee ไหม
- ความเชื่อมั่นในการสอนงาน (Coaching)

ประสบการณ์การใช้กระบวนการการสอนงาน (Coaching)

ขั้นตอนที่ 1 : การเกริ่นนำ

- แลกเปลี่ยนเรื่อง “หัวข้อ” ที่เลือก
- บอกจุดประสงค์ของการสอนงานครั้งนี้
- ให้หลักการของการเป็นโค้ช
- ขอให้ Coachee คิดถึงการเปลี่ยนแปลงของตัวเอง

ประสบการณ์การใช้กระบวนการการสอนงาน (Coaching)

ขั้นตอนที่ 2 : การแลกเปลี่ยน

- ความคาดหวังของ Coachee จากการสอนงานครั้งนี้
- ถาม – ตอบ ซึ่งกันและกัน
- เล่าประสบการณ์ในงานที่ผ่านมา
(ควรเกี่ยวข้องกับหัวข้อที่จะใช้คุยด้วย)
- แลกเปลี่ยนความรู้สึกในเรื่องที่เล่า
- ถามความพร้อมของ Coachee เพื่อเข้าสู่เนื้อหา

ประสบการณ์การใช้กระบวนการการสอนงาน (Coaching)

ขั้นตอนที่ 3 : เข้าสู่เนื้อหาการสอนงาน

- อธิบายความหมายของหัวข้อที่ละ step
- เล่าเรื่อง/ยกตัวอย่างประกอบ
- ถามคำถามเพื่อให้ Coachee แสดงความคิดเห็น
- ให้ข้อคิดเพิ่มเติมจากประสบการณ์ของโค้ช
- พยายามให้ Coachee แลกเปลี่ยนให้มาก
- บันทึกสิ่งที่ Coachee ได้เรียนรู้
- บันทึกสิ่งที่ Coachee จะนำไปปฏิบัติ
- รับฟังอย่างตั้งใจ เพื่อกระตุ้นให้ Coachee พุด

ประสบการณ์การใช้กระบวนการการสอนงาน (Coaching)

ขั้นตอนที่ 4 : จบการสอนงาน

- สรุปเนื้อหาที่ได้พูด-คุยกันไป
- ทำให้ Coachee รู้สึกผ่อนคลาย
- ย้ำเตือนเรื่องที่จะนำไปปฏิบัติ/ฝึกฝน
- บอกเล่าธรรมชาติของการเปลี่ยนแปลง
- ปรับความรู้สึกให้เข้าสู่ภาวะปกติ
- นัดหมายครั้งต่อไป
- จบกระบวนการสอนงานในวันนี้

Work Shop III - ออกแบบโปรแกรมการสอนงาน

- นำหัวข้อที่เตรียมไว้มาเขียน Step การสอนงานของตัวเอง
- การเกริ่นนำ – ด้วยเรื่องอะไร ?
- การแลกเปลี่ยน – ประสพการณ์ที่จะเล่าให้ Coachee ฟัง
- เข้าสู่เนื้อหา – เตรียมคำถามเพื่อกระตุ้นความคิด
- จบการสอนงาน – การพูดคุยเพื่อเข้าสู่ภาวะปกติ
- ถามความคิดเห็นเพื่อนในกลุ่มเพิ่มเติม

COACH

คุณสมบัติของการเป็นโค้ช (Coach) มืออาชีพ

1. ต้องชอบเรื่อง “คน”

- มองคนในเชิงบวก
- ให้คะแนนลูกน้องเต็ม 10 คะแนน (มองหาจุดเด่น)
- เชื่อว่า “ลูกน้องต้องการเติบโตและพัฒนาตัวเองให้ดีขึ้น”
- มุ่งมั่นพัฒนาคนอย่างต่อเนื่อง
- พัฒนาศักยภาพของเขาให้ดีขึ้น ไม่ใช่แก้ไขปัญหาในอดีต

คุณสมบัติของการเป็นโค้ช (Coach) มืออาชีพ

2. มีความมั่นใจในการปฏิบัติงาน

- ทักษะคติเชิงบวกในการสอนงาน
- การถามคำถามเพื่อหาข้อเท็จจริง
- การรับฟังอย่างตั้งใจ
- ความรู้ในเรื่องที่ใช้สอนงาน
- ให้ความสำคัญกับกระบวนการการสอนงาน

คุณสมบัติของการเป็นโค้ช (Coach) มืออาชีพ

3. ดำเนินการใช้ การสอนงาน (Coaching) ให้ครบถ้วน

- ยึดหลักการสอนงาน (Coaching) เพื่อ
  - ทำให้ลูกน้องรู้จักตนเอง
  - กระตุ้นให้รับผิดชอบในเป้าหมาย
  - ดึงศักยภาพของลูกน้องให้เกิดการเปลี่ยนแปลง
  - ไว้วางใจในโค้ช
- ระหว่างทำการสอนงาน ห้ามใช้อารมณ์หรือหงุดหงิดเด็ดขาด
- การใช้ภาวะความเป็นผู้นำในเชิงบวก (Influence)
- ยึดมั่นกับบทบาทของโค้ชตลอดเวลา

Work Shop IV – Role Playing

- แสดงการสอนงาน (Coaching) จำลอง
- ขออาสาสมัคร 1 คน
- คัดเลือกหัวข้อที่เหมาะสม
- ดำเนินการสอนงาน (Coaching)
- ขอให้ทุกคนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

COACH

เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นจากการสอนงาน (Coaching)

- ความอึดอัดใจ ไม่รู้จะเริ่มต้นอย่างไรดี
- ความตื่นเต้น ไม่กล้าพูดเข้าประเด็นซักที
- พูด – ค่อยเรื่องต่างๆ ไปนานเกินไป จนได้เนื้อหาน้อย
- มุ่งเน้นที่เนื้อหามากเกินไป จึงเกิดความเครียด
- หยุดการ Coaching กลางคันเพราะไม่แน่ใจในผลลัพธ์
- ไม่กล้าลงมือทำ จึงเลื่อนอยู่เรื่อยๆ
- กังวลในผลลัพธ์มากเกินไป เมื่อทำเสร็จแล้วเครียดอยู่

สิ่งที่จะได้รับจากการสอนงาน(Coaching)

- โเค้ช เกิดความสุข!
- ลูกน้องเปลี่ยนแปลงตัวเองด้วยตัวเอง
- รู้สึกว่าอยากทำอีกและทำให้ดีขึ้น
- มุ่งมั่นที่จะพัฒนาลูกน้องคนอื่นๆเพิ่มเติม
- รู้สึกสนุกและเป็นธรรมชาติยิ่งขึ้น
- ถ่ายทอดเทคนิคการเป็น โเค้ช ในผู้อื่นต่อไป

ประโยชน์ที่องค์กรจะได้รับ

- แก้ปัญหาเรื่องการปฏิบัติงาน
- พัฒนาทักษะของพนักงานเพิ่มขึ้น
- เพิ่มผลิตผลตามเป้าหมาย
- สร้างผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีโอกาสเลื่อนตำแหน่ง
- ชำรงรักษาพนักงานที่ดีที่สุดไว้ได้
- สนับสนุนให้เกิดวัฒนธรรมในการทำงานเชิงบวก

สรุปบทบาทของโค้ช (Coach)

การเป็น
กระจก

บทบาทของ
Coach

ทำให้มุ่งมั่น
ในเป้าหมาย

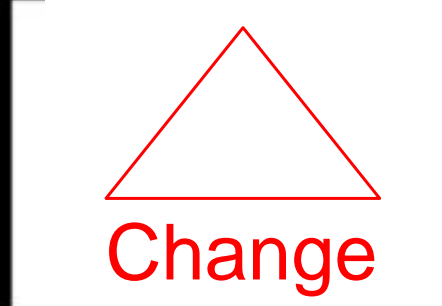
Q
A
การใช้
คำถาม?

กระตุ้นให้ใช้
ศักยภาพ

สิ่งที่ได้รับจากการฝึกอบรมในครั้งนี้

- เรื่องที่ได้รับ
- เรื่องที่ชอบ
- เรื่องที่จะนำไปใช้ในทันที

คุณพร้อมเป็นโค้ช (Coach) หรือยัง ?

ไม่ต้องคิดมาก !

Just Do It !

ขอให้โชคดีทุกคนครับ